

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 21.

*V Ljubljani, v petek 26. januarija 1894.

Letnik XXII

Deželni zbor kranjski.

(Sedma seja dne 26. januarija.)

Deželni glavar Oton Detela otvori sejo ob 1/11. uro; vlado zastopa deželni predsednik baron Hein.

Ko so bile razne priloge in došle prošnje izročene finančnemu in upravnemu odseku, utemeljuje poslanec Hribar samostalni predlog o dodatnih naredbah glede nedeljskega posvečevanja, vsled katerih bi bilo prodajalcem specerijskega in kolonijalnega blaga ter delikates v vsem obsegu vojvodine Kranjske zapovedano, da ob nedeljah zapirajo opoludne svoje prodajalnice.

Po utemeljevanju pa mu ni dopuščalo „užaljeno srce“, da ne bi bil po svoji navadi povedal skozi okno, kako gori za blagor dežele in pravno-versko vzgojo njenega prebivalstva. Z ogorčenjem kaže na „klerikalce“, ki po svojih glasilih vedno bobnajo o verski vzgoji, udrihajo po liberalcih, a jim ni za stvar, temveč le za agitacijo, in sicer zato, ker baje neso hoteli podpisati njegovega predloga. Ker bode prilika g. Hribarju pojasniti, da to, kar on, zahtevajo tudi socijalni demokratje, katoličani pa posvečevanje nedelj in praznikov, omenim le, da je bil predlog izročen upravnemu odseku v posvet in poročanje.

Poslanec Suklje utemeljuje samostalni predlog glede dovolitve deželnega prispevka za napravo projekta za zgradbo belokranjske lokalne železnice. Železnica bi bila ozkotirna, stala 2.200.000 gld. ter bila izpeljana od Novega Mesta skozi Birėnovas, Uršno selo, Rožni dol. Dobliče, Črnomelj, Gradec in Metliko. Torej bi se opustila neposredna zveza s Stražo in Toplicami. Predlog je bil izročen finančnemu odseku.

Društvu v varstvo avstrijskega vinarstva na Dunaju se dovoli 50 gld. podpore iz deželno-kulturnega zaklada. (Poročevalec Žitnik.)

Isti poročila o prošnji Ivana Kebra, slušatelja živinozdravništva na Dunaju za podporo. Prošnja se izroči deželnemu odboru v primerno rešitev.

Za zgradbo šolskega poslopja pri Sv. Ani pod Ljubeljem se dovoli 600 gld. iz deželnega zaklada. (Poročevalec Žitnik.)

Županstvu v Moravčah se dovoli za napravo vodovoda pri Sv. Križu 900 gld. podpore. (Poročevalec Višnikar.)

Občini ribniški se za napravo bolnice in hiralnice dovoli 300 gld. podpore.

Prošnja Jozefe Rožun za podporo se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Baron Schwegel poroča o prošnji letoviškega društva na Bledu, da bi dežela podpirala zgradbo letoviškega poslopja na Bledu. Finančni odsek je z večino sklenil, da dežela prevzame garancijo za posojilo v znesku 35.000 gld. Obresti po 4 1/2 % bi plačevalo letoviško društvo, dežela pa bi plačala omenjeno svoto le v tem slučaju, ko bi društvo ne moglo vrniti posojila, a bi nato prevzela poslopje z vsemi pritisklinami v svojo last. V vodstvu letoviškega društva bi poleg kranjske hranilnice tudi dežela imela svojega zastopnika. Ob enem bi bila omenjena zastopnika tudi člana izvršnega odbora, v katerega bi društvo izvolilo tretjega člana.

Poslanec Hribar v daljšem govoru pobija razloge poročevalčeve. Predlog, da dežela prevzame označeno garancijo, je bil sprejet s 15 proti 11 glasom. Za predlog so glasovali nemški in nekateri napredni poslanci.

Dalje poroča baron Schwegel o prošnji Jerneja Pečnika v Krškem za podporo ter nasvetuje: Prošnja za podporo v svrhu izkopavanja starin se izroči deželnemu odboru s pooblastilom, da prosilec po svoji previdnosti dovoljuje primerne podpore v označeni namen. — Sprejeto.

Prošnja paznikov II. razreda v deželni prisilni delavnici za zvišanje plač, o kateri poroča poslanec

Murnik, se izroči deželnemu odboru, ki naj v prihodnjem zasedanju stavi svoje nasvete.

Vipavski sadjarski zadrugi na Slapu se dovoli 200 gld. podpore.

Poslanec Klun poroča v imenu finančnega odseka o predlogu glede pospešitve pridelovanja slame in povzdige slamarije na Kranjskem. Poročilo objavimo na drugem mestu, sklep dež. zbora pa se glasi: Deželni odbor se pooblašča, da za slučaj, če bi visoka naučna uprava pred sestankom prihodnjega deželnega zbora pričela s povzdigo pridelovanja boljše slame in slamarije ter zahtevala deželni prispevek, glede visokosti prispevka sklene z naučno upravo dogovor, oziraje se pri tem na sredstva, ki so dovoljena za obrtni pouk.

Poslanec Klun poroča o ustanovitvi čevljarkega obrta v Kropi. Poročilo objavimo na drugem mestu, sklep deželnega zbora pa se glasi: Deželni odbor se pooblašča, da za slučaj, če se visoka naučna uprava odloči, vpeljati čevljarstvo v Kropi, istotako dovoli primeren znesek iz deželnega zaklada, in sicer iz sredstev, ki so mu za obrtni pouk na razpolago.

O prošnji županstva v Kostanjevici za podporo k zgradbi šole v Kostanjevici in Črnečivasi poroča poslanec Žitnik ter nasvetuje v imenu finančnega odseka, da se prošnja izroči deželnemu odboru, ki naj na podlagi načrtov in proračunov stavi primeren nasvet. — Obvelja.

Prošnja županstva na Vrhniki za letno podporo 400 gld. za vzdrževanje ondotne bolnišnice se odkloni, dasi so nekateri dež. poslanci zagovarjali prošnjo.

Pazniški vdovi Ani Hiti se zviša pokojnina od 120 nad 220 gld. za tri leta, njenemu starejšemu sinu pa miloščina v znesku 300 gld. za tri leta nadaljša.

Prošnja J. Zrimca za podporo, da bi mogel

LISTEK

Čarovnik.

Spisal J. V.

II.

Bilo je nekega mrzlotnega jesenskega jutra, ko je stopal Matevž gori pod Srnjaki med nizkim prtiličevjem in grmičevjem za svojo lačno drobnico. Počasi je prestavljal opiraje se na dolgo palico suha svoja kolena v oguljenih rasastih hlačah. Po vrhu zvotljene kamižole je imel pa ogrnjeno kosmato ovčjo kožo. — Ravno je bilo solnce prileglo izza snežnega Vitranca ter posijalo v dolino, ko pripase vrh Srnjakov. Zdehaje stopi na drugi rob vrha ter zaspano pogleda ono stran v dolino. In svojim očem ne verjame, ko ugleda v dnu doline, uprav ondi, kjer ima njegova Marijana mal zelnik — za silo zgrajeno bajto. Začudenje njegovo pa je še večje, ko vidi stopiti iz bajte — starca, majhne, še precej trdne postave, ko sneg belih las ter jednake na kratko pristrizene brade. — Iz bajte stopivši usede se stavec pred bajto na trhleno bruno, potegne iz zamazane, s krpami dobro obložene kamižole neke

bukve, iz hlačnega žepa pa velik, črn molek ter jame — moliti. Knjigo je bil pa položil pred se na kolena.

Debelo je gledal Matevž raz vrh v dolino in čudom opaževal starca. Zlasti pa mu je oko strastno — poželjivo gledalo na knjigo, kojoj si je bil stavec položil na kolena. In mislil je, kdo bi bil ta stavec, ki si je tukaj postavil bajto in — zakaj ravno v bližini zelnika njegove Marijane? In prišel je slednjič do neovrgljivega sklepa, da stavec tu doli nikdo drugi ni — in biti ne more, kakor sam „ta hudi“ ali pa kak — star škrtatelj. — In mrz je jelo postajati ubogemu Matevžu in kolena so se mu jela šibiti strahu. Sam sredi te puščave, — nikjer žive duše — „sné ali pa raztrga naj me“, mislil si je Matevž, „bom pa — imel!“ In naglo se odmakne od roba in že misli stopiti za ovcami, da bi jih gnal proč od tega „strašnega“ kraja, kar pripase po brdu gori stari Blaževce svoje koze. Strahu se tresoč stopi Matevž k njemu ter mu jecljaje jame pripovedovati, kak strašen, neznan človek se je naselil doli pod brdom in kar čez noč si je sestavil tam bajto — saj ko je pasel pred štirimi dnevi tu gori, še ni bilo ne duha ne sluha o kakej bajti, — da si jo je postavil ravno tam, kjer ima njegova Marijana zelnik itd.

„Oh“, deje konečno, „zato je predvčerajšnjim tako grmelo in bliskalo se tu le gori nad Srnjaki, da sem dejal: nebesa se morajo potreti, — tako ropotanje je bilo! Trikrat sem moral po noči vstati, — pa Marijana je tudi vstala — in pes je letal in lajal krog hiše, kakor bi bil volk med ovcami. — Pa prav gotovo je takrat ta-le tu doli zidal svojo bajto — zakaj je pa tako grmelo? Pa jaz rečem — in verjemi mi ti, Blaževce, — nihče drugi ni ta-le tu doli, kakor sam „ta hudi“, ali pa kak star škrtatelj. Verjami mi! Sam hudič je; — tu-le gori je pa morda rajanje in pojedino imel s copernicami. Le poglej, kakó je grmovje pomandrano! — Pa kaj ga je ravno k našemu zelniku vleklo, ravno k našemu?“

Tako je hitel jecljaje pripovedovati Jedovec. Blaževce pa se smeja ni mogel zdržati, ko je gledal pred seboj trepetajočega Matevža. Potem pa tudi on stopi na rob ter pogleda v dolino.

Stavec sedel je še vedno pred bajto s knjigo na kolenih in z molkom v roci.

„Ta-le, v tej strgani kamižoli, praviš, da bi bil hudič?“ upraša smeje se Blaževce.

„Ta, ta! Blaževce, le poglej ga, kako je čuden!“

2/46 n.m.

obiskavati krojaško učilišče v Ljubljani, se izroči deželnemu odboru.

Dalje se z večino glasov sklene, naj deželni odbor stopi v dogovor s fotografom Lergetporerjem na Bledu glede naprave reliefzemljevida za Kranjsko.

Poročilo deželnega odbora o ljubljanskem mestnem posojilu se vzame na znanje.

Baron Schwegel obširno poroča o zdravniški službi v deželni blazniški podružnici na Studencu, o razširjenju in preosnovi vse uprave tamošnje blaznice.

Deželni zbor sklene:

Osebna doklada hišnemu zdravniku dr. Preinču se zviša od 120 na 320 gld. Mesto sekundarija se za sedaj opusti, deželni odbor pa naj v prihodnjem zasedanju stavi primerne nasvete glede razširjenja blaznice in preosnove vodstva in uprave. Prihodnja seja bude v torek.

Kako sodijo Poljaci o politiki.

Dobili smo iz Galicije ta-le dopis:

Poljaci v Galiciji slabo gospodarijo; tovarnen ne marajo, ljubezen do poljedeljstva izgubljajo (zato kupujejo židje njihova posestva), za deželno se politiko jako slabo menijo, in vendar so si dobili v avstrijskem cesarstvu vplivno stališče, tako da so gledé tega prvi mej Slovani. Zakaj? Samo zato, ker je razumno njihovo državno in narodno politično stališče.

Poljaci so si namreč postavili za geslo, da mora poljski narod sam stati, sam delovati, sam za-se bivati, da bi bil poljski in katoliški. Radi pa se sporazumevajo s tistim, ki ne ruši teh narodnih vzorov, katerih ne prodajo za nobeno ceno. Rusija je mnogo različnih stvari obetala Poljakom, da bi se odrekli katoličanstvu, toda — zastonj. Prusi z Avstrijo so vabili Poljake k nemstvu — a tudi zastonj. Dejali so jim: ostanite katoličani, a postanite Nemci. Poljaki pa hočejo biti katoličani in Poljaki in vsi poskusi v tem obziru ostanejo brez vspeha. Škoda, da ni pri vseh narodih slovanskih tako. Nekaj tisoč katoliških Čehov se je naselilo v Rusiji. Za malo let so se odrekli katoličanstvu in so vsprejeli razkol, odrekli so se svojemu jeziku zato, ker jim je ruska vlada prodala na pol zastonj zemljišča, katera je uropala Poljakom. Za skledico leče so prodali vero in narodnost.

Državna politika poljska je tudi v tem, da spoštujemo vlade, pod katerimi živimo. Če nas vlade pritiskajo, trpimo in se borimo s postavnimi sredstvi; če nam pa vlade priznavajo naše narodne in verske pravice, potem jih Poljaki tudi radi in pošteno podpirajo.

Naj se drugi narodi odtoč, učé, da je tudi zanje samo ta pot, če si hočejo kdaj pridobiti v Avstriji vplivno stališče. Čehi so številnejši in bogatejši od Poljakov, a vendar nimajo tistega pomena, kakor Poljaci, zato, ker je njihova narodno-državna politika napačna. Če hočejo kaj dobiti od vlade, takoj grozé z Rusijo, govore, da vsprejmo razkol ali zagovarjajo husitstvo. Mladočehi se učé ruskega jezika, silijo v Rusijo in se hodijo tija učít silovitosti. Zato je

„Beži, beži, prismoda! Meniš, da bo hudič tako-le zbit in strgan hodil po svetu? Ko bi bil hudič, vendar ne bi bil prišel v takó oguljeni kamižoli tu gori, kjer so imeli, kakor praviš — pojedino. Pojdi, pojdi, Matevž! Toliko dobre mu morajo biti pa vendar tudi copernice, da bi ga zašile, če jih celo na veselice vodi. Saj še tebe zašije Marijana, pa je še vendar nikoli nisi imel na raju. — Pojdi, pojdi, ta že ni ne hudič ne škrtatelj!“

„No, jaz pa pravim da je in — da je! Zakaj je pa tako čuden? A?“

„Čuden? Čuden. Saj si tudi ti čuden! Lej ga, pa še moli, ka-li! Bog pa hudič! Beži, beži, koza neumna!“

„Moli! Naj moli! Meniš, da hudobec ne sme moliti? Meniš, da nimajo nič molitve?“

„Hudobec — molitve?! Kakošne neki? Morda kozje! Jedovec, daj si dopovedati, pa ne goni vedno svoje! To je kak berač. Hudobec ima lepe zelene hlače, pa ne tako razcveto raševino; pa rudečo kapico ima, pa rožičke! Pa, — saj morda to sam bolj veš, kot jaz!“

„Naj vem, ali ne! Jaz vem, kolikor vem, pa tudi to vem, kaj je to-le tu doli in kaj — ni! — No, naj pa tvoja velja, da je — berač! Boš pa potlej videl, kaj bo s tvojimi kozami, ki se pasejo

težko, da bi vlada podpirala njihovo, državi nevarno stališče.

Rusini v Galiciji štejejo 3 milijone, imajo mnogo svojih šol in mnogo so dosegli, a vendar jim vlada ne zaupa, ker težé nekateri mej njimi v Rusijo. Pred 20 leti je 250 duhovnikov njihovih šlo v Rusijo, preobračat zjedinjence v razkol. (Za to trditev je seveda jedino g. pisatelj odgovoren. Op. vred.) Pred 9 leti je Navmovič, ruski duhovnik, nagovarjal ljudstvo v razkol. — Sedaj glasujejo Rusini z Mladimi Čehi, da se je treba v blagor Avstrije združiti z Rusijo. V zadnjih časih se je mej njimi zaplodelo jako mnogo socijalistov. Kako more Dunaj pr-trjevati taki politiki?

Slovaki na Ogerskem sanjarijo tudi o Rusiji in dražijo samo s tem svojim moskalofilskim teženjem Ogré in pri tem zato vedno več trpé. Naši bratje slovanski naj umevajo, da ne reši Slovanov v Avstriji niti panrusizem, niti panslavizem, marveč poštena narodna politika in katoliška vera. V imenu teh vzorov bodo vedno zmagali v boju. Če bodo pa poslušali moskovske svéte, si zatrujejo življenje in nič dobrega ne izvršé niti zase, niti za državo. Kateri narod slovanski se odreče Rusiji, s tem pojdejo Poljaki. Poljaki dovolj trpe v Rusiji, zato iz prepričanja opominjajo druge Slovane.

Dostavek vredništva! Priobčili smo to pismo, ker se v njem jazno zrcali politično naziranje Poljakov. Prvi aksijom, ki se mora vsprejeti, se glasi: Rusija je izvor vsemu zlu; z Rusijo ni ničesar imeti opraviti! Za pouk nam to dobro služi. Toda mi vprašujemo: Kje so bili Poljaci s svojim katoličanstvom in s svojo katoliško politiko, ko se je snoval liberalni temelj mladi Avstriji? Kje so bili tedaj, ko so se kovalé cerkvi verige v državnem zboru, ko se je porušil konkordat, ko se je iztrgala šola in zakon cerkvi iz rok, ko so se samostanom in redovnemu življenju stavile nebrojne zakonske ovire? — Radi bi poznali dejanja. Diplomatično previdnost poljsko sicer priznavamo, toda pošteno politično prepričanje je težje razvideti iz njihovega postopanja. In potem to nesrečno sumničenje panslavizma in težnje v Rusijo, celo pri ubogih Slovakah? To ni zdravo jedro v poljski politiki. Boriti se nam je za slovansko pisane sodnijske pozivnice, za ljudske šole naši deci, za priznanje, da sploh bivamo in — naj težimo v Rusijo?

Mi ne zagovarjamo brezmišelnega hvalisanja Rusije, mi obsojamo prav tako kot Poljaki razširjanje sovraštva proti Rimu in zapadni katoliški cerkvi in smatramo za največjega našega sovražnika tistega, ki razširja razkol mej nami, mi hkrati obžalujemo kruto in krivično preganjanje katoličanov v Rusiji, a za izvor vsega zla, recimo vsaj to, Rusije ne smatramo. Brezmejno zabavljanje Rusiji ima pri nas političen namen in pomen; zato mu pritrjujejo vsi liberalni židovski časniki in kažejo ob takih prilikah izredno skrb za katoličanstvo (!). In uprav ti zakleti sovražniki krščanstva in Slovanstva z največjim veseljem izrabljajo vsako najmanjšo priliko, kadar morejo sumničiti Slovane — panslavizma. To krivično sumničenje naj pusté Poljaki, preje se

okoli tega grmovja! Še poginile ti bodo, ali pa — zvrgle!

„Nič se ne boj, Matevž, za moje koze, nič! Pojdi, greva raji, ko se prepirava, kar doli vprašat ga, kdo in kaj da je! Pojdi!“

„O jaz že ne! Jaz že ne! Da bi jaz hodil k hudobcu v vas? Le sam pojdi, — svetujem ti pa ne!“

In res jo ubere Blaževce po hribu nizdol. Matevž je pa z vrha strahoma gledal za njim in trepetaje pričakoval, kdaj bo čudni starec planil éz Blaževca ter ga — požrl! Toda nič tacega se ni zgodilo! Mirno krene Blaževce v dolino prišedši memo starčeve bajte. Starec se ni zmenil za pastirja, ampak molil je naprej, kakor prej. To tudi Matevža vrh hriba toliko ohrabri, da jame mileje obsojati starca. „No, čeravno sam „ta hudi“ ni, star škrtatelj je pa prav gotovo!“ In zopet je jel opaževati starca in kolikrat-koli se je ozrl vanj, vedno mu je nekam strastno obtičal pogled — na starčevi kujigi. In jel je misliti, oči so se mu iskrile, kolikokrat je pogledal doli. Slednjič se vzravna po konci ter jo vreže v velikem ovinku za Blaževcem. Videti moram, če tudi —! Da bi jih Blaževce — ne! — jaz jih moram imeti —!“ tako je godrnjal med zobmi hiteč doli po peščenem brdu. (Dalje sledi.)

ne bomo umevali. Če bodo pa oni podpirali obrekovanje naše v drugem svetu, iz vsake Rusiji prijazne besede sklepajó na panslavizem, potem se ne združimo nikdar! Sicer pa je pri Poljakih brez dvojbe toliko „panslavizem“ v njihovem pomenu, kakor pri drugih Slovanih, če jih ni še več! Zato daj Bog v tem obziru zdravejših in pametnejših pojmov!

Kam jadramo?

Iz Celovca. 23. januarija.

I.

Že marsikatero debelo in prečudno so uganili naši koroški kulturonošci, da se mora človek vprašati: je-li to istina, je-li sploh mogoče? Znano je do dobra, kako postopa nasprotna nam stranka nasproti Slovincem, kako z vsemi sredstvi skuša ugonobiti in potlačiti vsak pojav narodnega življenja koroških Slovincem.

Pa tudi verskega prepričanja se slavljeno koroški liberalizem nađ vse boji! In v tem oziru bilo je došlej na Koroškem jako slabo. Nemški liberalci bili so neomejeni gospodarji v „eldoradu“ novega liberalizma: ustavljali so se jim jedino še Slovenci! Nemško čitateljstvo zajemalo si je dušne hrane jedino le iz nesramnih listov, ki med seboj kar tekmujejo, kako bi vspešneje in odločneje pobijali slovenstvo in katoličanstvo. — v ime svobode in prósve te ter nemškega napredka!

Letos obrnilo se je nekoliko na boljše. Tudi med našimi Nemci začeli so se — pač že ob skrajnem času — ustavljati hudemu navalu protivnih sil. Upajmo, da odpor ne ostane brezvspešen!

Kaj je na Koroškem vse mogoče, o tem nam priča najnovejši dogodek, da so se v celovško bolnišnico poklicale za postrežbo protestantske dijakonise iz Berolina! Odkritosrčno rečemo, da se temu gledé na naše razmere ne čudimo več. Doživeli smo že toliko takih — pojavov, da nas tudi ta najnovejši ni iznenadil. Čudimo se le, da se to ni zgodilo že prej!

Naš prusofilski deželni odbor z voditeljstvom deželne bolnišnice se je v tej stvari res odlikoval. Čudno ti zastopi skrbé za korist domače dežele. Mislimo, da se i na Koroškem najde dosti za postrežbo usposobljenih ljudij, ako že res nočejo namestiti katoliških redovnic.

V Beljaku, v Brežah in v Volšberku, torej v čisto „liberalnih“ mestih, opravljajo ta posel na zadovoljnost, v Celovec pa kličejo — protestantske dijakonise iz Berolina. Jedva bodo te „častite gospe“ ceneje, nego so sedanje postrežnice, ali bi bile katoliške redovnice.

Še bolj značilno in „zanimivo“, alias: žalostno je pa to, kar poroča tukajšnji uradni list, da imamo namreč zahvaliti blagorodno gospo soprogo (protestantko) nam le prenaklonjenega g. c. k. r. deželnega predsednika za čast, da protestantske dijakonise „osrečujejo“ s svojo navzočnostjo naše mesto!

To nam pojasni prav mnogo! Se-li smemo po tem takem čuditi, da protestantstvo i tu čim ponosneje dviga svojo glavo in se prav „mirnim potom“ vtihotaplja tu in tam?! Kam jadramo?!

Poročali ste že, da bóde one „gospe dijakonise“ v oči halja č. o. kapucina, ki dan na dan obiskuje bolnike, da jih tolaži in jim polajšuje hudo trpljenje. Ali se ne bodo morda danes ali jutri zaprla bolnišnična vrata pred tem „neljubim góstom“, da se ne „pohušuje“ več — protestantski „verski čut“?

Govori se tudi po mestu, da se je kmalu po prihodu dijakonis odstranilo iz več dvoran sv. razpelo! Se je-li to zgodilo „slučajno“, jsko dvomimo, bojimo pa se, da se bodo slična poročila množila čim bolj! Že sedaj so se čule bridke pritožbe o tukajšnji bolnišnici. Te pritožbe sedaj izvestno ne bodo utihule, pridružile se jim bodo le še druge!

Večinoma katoliškimi bolnikom — protestantske postrežnice! To je pač žalostno! Kdo nam jamči, da se bode k bolnikom pravočasno klical duhovnik? In vse to se je zgodilo, ker tako veleva srce — prusofilskim deželnim odbornikom in zdravnikom, ki bi rajši danes nego jutri videli po naših lepih krajih svitati se — prusko piklhavbo!

Le prejasno nam pričajo premnogi dogodki, kam težé matadorji koroške nemške stranke, ki si jemljejo tako polna usta nasproti Slovincem, kakor bi bili oni vzeli v zakup ves avstrijski patrijotizem! Kam jadramo?

In kako bodo pruske (berolinske) dijakonise izvrševale svoj posel? One ne umevajo narečja ko-roških Nemcev, katerega dostikrat domačin le težko umé! In kako bodo bolniki umevali prusko govo rico? A kaj bo s Slovenci? Ali tu velja še vedno načelo, katero je pred leti proglasil, da se ne motim, dr. Hussa, „da se živino in Slovence lahko zdravi, ne da bi zastopil njih jezika“?!?

Kot katoličani in kot Slovenci zato odločno oporekamo nasilstvu naših prusofilov! Upamo pa, da o tej pereči zadevi nikar še ni izpregovorjena zadnja beseda, tudi v deželnem zboru ne! -m-

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. januarija.

Koalicija. Gališki poslanci so ministroma Jaworskemu in Madejskemu na čast priredili banket. Minister Madejski je pri tem banketu imel političen govor, v katerem je naglašal, da je radikalizem prouzročitelj koalicije. Prisilil je zmerne elemente, da so se zblížali. Ker je on spoznal to potrebo, je vstopil v novo vlado. Podlaga koaliciji je mejsebojno spoštovanje.

Srbija. Državno sodišče nadaljuje obravnavo proti zatoženim liberalnim ministrom, če tudi je gotovo, da se bode stvar morala ustaviti vsled premenjenih razmer. Vidi se pa, da bi radikalni sodniki radi obsodili ministre, ko bi bilo le mogoče. Govori se, da v kratkem kralj s posebnim ukazom odredi, da se obravnava ustavi. To pa ne bode prav ustavno, ker po ustavi kralj ne more ustaviti brez dovoljenja skupščine obravnave, niti zatožencev pomilostiti. Radikalni sodniki najbrž zaradi tega obravnavo nadaljujejo, ker bi radi pripravili kralja, da bi bil prisiljen, rušiti ustavo. — Prvi nastop nove vlade v skupščini ne obeta nič dobrega. Večina skupščine ni nič kaj veselo pozdravila vlade. Najbrž so se že prvi pot novi ministri prepričali, da s to skupščino dolgo vladati ne bode mogoče. Simić se je do zadnjega nadejal na sporazumljenje z zmernejšimi radikalei. Zaradi tega je v novem ministerstvu nekaj portfeljev praznih, da bi jih izročili radikalcem.

Cesar Viljem in Bismarck. Knez Bismarck bajé danes pride v Berlin, da se osebno zahvali cesarju, da se tako zanima za njegovo zdravje. Govori se zopet, da cesar knezu ponudi jedno svojih graščin v porabo, katera je že za to posebno prirejena. Sporazumljenje mej cesarjem in Bismarckom je zaradi tega večjega pomena, ker utegne biti posledica temu, da stopi grof Herbert Bismarck v državno službo. Stari Bismarck pač ne bode več izpodrinil grofa Caprivija, ali utegnil bi ga sin njegov, ki je izveden v vnanjih zadevah, ker je dolgo sodeloval s svojim očetom.

Bavarski deželni zbor. Te dni je v bavarskem deželnem zboru bila obravnava o predlogu katoliške stranke, da se naprosi skupna nemška vlada, da z vsemi postavnimi sredstvi dela na to, da se omeje dvoboji tudi mej častniki. Vojni minister dvoboja ni naravnost zagovarjal. Trdil je pa, da predlog ni potreben, ker dvoboji mej častniki niso gosti in tudi častna sodišča vse storé, da se preprečijo. Dvoboji, za katere se izvé, se pa ostro kaznujejo. Tudi ni mej častniki nobenih občnih določb zastran dvoboja. Če poprašujejo nekateri poveljniki častniške aspirante, kako sodijo o dvoboju in jim delajo ovire, če se z dvobojem ne strinjajo, delajo na lastno roko. Vidi se, da je povsod stara pesem, opravičevati se noče dvoboj, ali proti njemu se pa ničesa ne ukrene. Svobodomiselní grof Stauffenberg je proti predlogu, ker je brez koristi. Pred vsem mora prebivalstvo dobiti druge nazore o dvoboju, s postavnimi določbami se to ne da preprečiti. To se nam zdi ravno tako, kakor bi kdo trdil, da naj se tatvina nikar ne kaznuje, ker vsled tega ne zginejo tatvine, treba je le skrbeti, da ljudje boljše pojme o tem dobé, kaj je moje ali tvoje. Sicer je pa to prazno govoričenje, da bi zakoni ne pomagali, le izvrševati jih je treba. Seveda, zakon ne more pomagati, če se že po vsem mestu govori o kakem dvoboju, le sodišče noče nič vedeti o tem. Dobro je poslanec Daller posvetil vojnemu ministru, ki je toliko skliceval se na častna sodišča. Rekel je, da se mu znani slučaj, ko je častno sodišče priznalo na dvoboj. Po tem takim taka sodišča naravnost pospešujejo dvoboje. Deželni zbor je sprejel potem predlog katoliške stranke. Žal, da res ni upanja, da bi ta sklep dosti koristil, ker v višjih krogih manjka dobre volje.

Brazilijska. Vstajniki v Braziliji so prišli v veliko zadrego. Jel jim je pomanjkovati živež. Admiral Gama je bajé že naprosil nekega severno-ameriškega admirala, da naj posreduje. Kakor se kaže, vstaši izgubljajo že upanje na kake vspehe. Zeleti je pač, da se bojevanje kmalu konča, ker dežela že preveč trpi zaradi častiljubja nekaterih generalov, kateri bi radi dosegli kaka višja mesta.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. januarija.

(Odbor društva za zgradbo reševališča in zavetišča) v Ljubljani poklonil se je vtorek prevzvišenemu knezoškofu ljubljanskemu, ki je odboru izrazil svoje zanimanje za prelep društveni namen, ter vsodbujal gg. odbornike, naj vstrajajo pri trudapolnem, a tembolj potrebnem in zaslužnem delu. — V društvene namene podaril je prevz. knezoškof 100 gl.

(Slovensko gledališče.) Jutri, dné 27. t. m., igrala se bode igra „Fedora“, v kateri je tako izvrstno vspel g. Borštnik povodom svojega gostovanja na zagrebškem kazalištu. — Dne 8. in 10. februarija gostuje na ljubljanskem odru hrvatski komik gosp. Vaclav Anton iz Zagreba, in sicer v „Jednajsti zapovedi“ in „Ugrabljeni Sabinki“.

(Z Goriškega): Čast. gosp. Andrej Pavlica imenovan je stolnim vikarjem v Gorici. — Načelnikom goriške postaje imenovan je g. Marušič, načelnik postaje Ala na Tirolskem. — Dosedanji načelnik g. Guresch je umirovljen; Slovenci gotovo ne bodo po njem točili solz. Novi načelnik, rodom Slovenec, znan je kot nepristransk in s strankami jako uljuden uradnik. — V Gorici snujejo zopet romanje v Rim, in sicer za celo Primorsko. Odpeljejo se 15. februarija iz Kormina. Da bi le obisk sv. očeta v romarjih zanetil plamen prave katoliške zavesti!

(Konkurz) za župnijo v Koprivi (Goriško) je razpisan do 24. svečana.

(Katol. polit. društvo v Konjicah) obhaja v nedeljo 28. t. m. ob 3. uri popoldne svojo 23. obletnico. Pri tej volil se bo društven odbor za 24. društveno leto in bode več podučljivih govorov. Društvenike svoje in prijatelje vabi k obilni udeležbi odbor.

(Iz Maribora.) Dne 25. t. m. ob dveh po polnoči umrl je č. g. Ferdinand Kralj, bogoslovec IV. leta v Mariboru, bivajoč zadnjih 14 dnij na domu v Samošanah pri sv. Marjeti niže Ptuja. Pokojni jel je kri bruhati na vseh vernih duš dan, dobil hitro sušico in po blizu trimesečni hudi bolezni izdihnil svojo blago dušo. Naj v miru počiva!

(Jugoslovanska akademija.) Cesar je potrdil akademika Jos. Torbarja kot predsednika jugoslovanske akademije ved in umetnosti.

(V samostan vstopil) je kot novinec k benediktineem v Pragi princ Edvard Schönburg, sin podpredsednika avstrijske gosposke zbornice.

(Spremembe pri duhovnih nemškega reda.) G. Fr. Munda gre za kapelana k Sv. Miklavžu pri Ormožu in g. Andrej Gliebe, dosedaj v Središču, pride kot kapelan v Ormož.

(Umrli) je dne 25. jan. v Škofjeloki g. Primož Rant, bivši gozdni in grajski oskrbnik v 85. letu. Pogreb bo jutri ob 3. popoldne. N. v m. p!

(Iz celovške škoflje.) Umrli je dné 24. t. m. čast. gosp. Fr. Rader, zlatomašnik, knezoškofijski duhovni svetovalec in župnik v Vredljah pri Trgu. Porodil se je 4. decembra 1817 v Celoveu, bil v mašnika posvečen 30. novembra 1842. Naj v miru počiva!

(Zdravje v Ljubljani.) Od 14. do 20. januarija je bilo v Ljubljani 17 novorojencev, 24 jih je pa v tem času umrlo. Umrli je 1 za škariatico, 2 za legarjem, 1 za davico, 2 za jetiko, 1 za vnetjem sopilnih organov, 2 za starostno oslabelostjo in 15 za različnimi boleznimi. Mej umrlimi je 11 tujcev in 13 iz zavodov. 5 jih je zbolelo za škariatico, 1 za oslovskim kašljem in 65 za hripo.

(Iz Brna.) dne 22. januarija. Moravsko namestništvo je zapovedalo, da se ne smejo „Lidové Noviny“ na drobno prodajati. Ta ukaz bi ne škodoval i za mnoge druge lističe. — Pred nekaj dnevi je umrl v Ivančicah nemško-liberalni poslanec Panovský, zaradi svojega nemškega (!) rodu od priprostega ljudstva „pantáta“ imenovan. Ta „Urgerman“ je kandidiral v volilnem okraju Moravskem Krumlovu že l. 1884. toda padel je za kakih 60 glasov zoper kandidata narodne stranke dr. Dvořáka

tudi iz Ivančič. „Pantáta“ je imel veliko stroškov takrat, in zaprisegel se je, da ne bode nikoli več se za mandat potegoval. A leta 1890 mu ni dalo njegovo hrepenenje mirovati, kandidiral je zopet, vino in pivo je teklo v potokih in mož je bil izvoljen z dvema glasovoma večine. Dvořák je padel. Narodna stranka je protestirala, ker je volilo Panovskega 68 nevolilcev. Protest še ni rešen in poslanec je umrl. Lidovi stranki se je ustreglo, ko so volitve na 24. t. m. razpisane, rada bi postavila svojega kandidata, toda ta se ne bode zoper ondotne Nemce vzdržal, kajti popred bode zbežal. V ta volilni okraj se gotovo ne bode upal niti dr. Stránský. — V Olomucu je umrl gosp. Fr. Provazník, prvi vrednik „Olmützer Zeitung“, glasila nadškofijskega konsistorija. Svoje dni je bil profesor na češki reški v Prostejovu. Med Čehi je bil pokojnik kot rodoljub zelo čislán. — V Křenovicah pri Slavkovu so izskopali okostnico velikanske živali, najbrže predpotopne. — Brnska škofija šteje 1,042.414 prebivalcev, med njimi 989.102 katolikov, 26.913 protestantov in 26.399 židov. Fará je 428, v duhovnem pastirstvu deluje 615 duhovnikov in 62 redovnikov, na jednega pripade poprečno 1461 duš. Duhovnov vseh skupaj je 845, med njimi je 42 vpokojenih in 101 katehet.

(† Dr. Henrik Žak [Jaques]) se je včeraj o poludne v pisarni dr. Grübla na Dunaju vstrelil, kakor smo v brzojavah poročali. Rajni je imel jako burno življenje za seboj. Hvalili so njegovo pravniško spretnost. Poleg svoje advokature se je kot pravi žid pečal z vsakovrstnimi špekulacijami; pri raznovrstnih bankah in železniških družbah je opravljal važne službe in udeležil se je tudi marsikaterega novega podjetja! — L. 1879 so ga v prvič volili v notranjem dunajskem mestu v državni zbor, koder je neustrašeno in često v jako dolgih govorih branil veliki kapital in vsa druga načela židovskega liberalizma. Zakaj se je prav za prav sam končal, še ni znano.

Društva.

(Čitalnica v Brezicah) priredi v nedeljo dne 4. februarija v hotelu Klembas veselico s sledečim vspeškom: 1. Visoki „c“, veseloigra v enem dejanju. 2. Petje in prosta zabava. Začetek ob 1/2 8. uri.

(Vabilo na plesni venček, kateri priredi senožeška čitalnica dne 28. januarija 1894 v prostorih gosp. Mušiča. Pri plesu svira orkester. Med odmorom svirali bodo tamburaši senožeški. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 krono, obitelj 2 kroni. Predplačila se hvaležno vsprejmó. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Narodno gospodarstvo.

Slamnikarski obrt.

V poročilu o zadnji seji trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani smo javili, da se je zbornica v namen povzdige slamnikarskega obrta na Kranjskem v posebnih vlogah obrnila do c. kr. dež. vlade in dež. odbora. — Tu prinašamo čestitim bralcem daljše poročilo o tej stvari.

Slamnikarstvo je razširjeno v vsem političnem okraju kamniškem in v nekaterih delih sosednih političnih okrajev Kranj in ljubljanska okolica. Slamnikarstvo vrši se v političnem okraju kamniškem že več kot 100 let in je še pred desetimi leti imelo nekaj časa v letu pri njem zaslužek več tisoč oseb. Slamnikarstvo razvijalo se je zmerom bolj in je začelo na pomenu pridobivati posebno l. 1867, ko so se ustanovile tovarne. Na vrhunec dospelo je slamnikarstvo v osemdesetih letih, s koncem osemdesetih let je pa jelo propadati.

Mej tem, ko se je prejšnja leta zaslužilo pri pletenju kit po 10 do 20 kr., tudi do 30 kr. na dan, zasluži delavec sedaj 5 do 10 kr. Eden delavec more namreč na dan 20 do 25 metrov dolge kite splesti, dobi pa od izdelovalca slamnikov le 5 do 10 kr. za-nje. Ko bi moral delavec še slamo plačati, bi se dnevni zaslužek še za kake 3 kr. zmanjšal, kajti toliko znaša vrednost slame. Vsled tega se manjša število onih, ki pletejo kite, zmirom bolj in bolj in mora polagoma pasti na prav neznatno število, kajti tovarnari imajo velike zaloge spletenih kit iz domače slame, katerih pa le malo v slamnike podelajo. To zaradi tega, ker iz domače slame ni moč izdelovati belih slamnikov in črnih se pa malo rabi.

Vrednost kit iz domače slame je padla že za 50% in nedvomno je, da bo pletenje kit polagoma popolnoma ponehalo, če se je ne bo skušalo po-

vzdigniti. Ljudstvo se bo vsled tega odvadilo dela in bo zaradi tega, ker ne bo zaslužka, vedno ubožneje.

V Domžalah, glavnem sedežu slavnikaškega obrta, je 8 in v Mengšu sta 2 večji podjetji, v katerih ima opravila 500 do 600 delavcev (stiskalci, barvarji, belilci, krtačavci kit, izdelovalci vzorcev, šivilje na stroj in na roko, vezalke kit, prirejevalci), ki si za časa sezije zaslužijo po 1 gld. 20 kr. do 40 kr. na dan. Sezija traja navadno od novembra do maja, ostalo dobo leta ima pa po tovarnah veliko manj delavcev opravila.

Podelujejo se večinoma kite iz tuje slame, t. j. kitajske, florentinske, benečanske, švicarske kite. Kranjske kite se iz gori omenjenega razloga zmirom manj podelujejo.

Delavci so, kakor zatrjujejo lastniki podjetij, spretni, in da se izdelujejo boljše kite nego v prejšnjih letih, izhaja iz tega, ker so se l. 1874 vsled odredbe vis. c. kr. trgovskega ministerstva vršili na glavnih sedežih slavnikaškega obrta v Domžalah, Mengšu, Dobu in Trzinu strokovni tečaji za pletenje slavnih kit. Ze takrat je zbornica na to opozarjala, da je skrbeti za pridelovanje boljše slame za pletenje, ki bi domači industriji veliko koristilo.

Kakoršno je pa pletenje slavnih kit sedaj, pa ne trpi le hišno-obrtniško pletenje slavnih kit in hišno-obrtniški slavnikaški obrt, temveč tudi tovarne za slavnike, in pri zborničnih poizvedovanjih prosile so vse za odpomoč, ker je velika nevarnost, da ne bi le hišni obrt popolnoma ponehal, temveč, da ne bi tudi tovarne in manjši obrtniki v takem obsegu več mogli delati, kakor so še dosedaj in je skoraj gotovo, po zatrdilu obrtnikov popolnoma nedvomno, da bode izdelovanje tovarn še bolj palo, nego je že. Ni torej samo v interesu več tisoč hišno-obrtniških delavcev, temveč tudi v interesu izdelovanja slavnih kit samega, da se skuša ta obrt povzdigniti. (Dalje sledi.)

Telegrami.

Staraloka, 26. januarija. Vpokojeni župnik Lovro Bernik je danes zjutraj umrl. Pogreb bode v ponedeljek zjutraj ob osmih.

Dunaj, 26. januarija. Grof Kalnoky je odpotoval k cesarju v Budimpešto.

Gradeo, 25. januarija. Trgovski minister grof Wurmbbrand je v spremstvu sekcij-skega načelnika dr. pl. Koerberja odpotoval v Pariz.

Praga, 25. januarija. Češko namestništvo je ustavilo sklep praškega mestnega zbora, da se vložijo peticija na deželni zbor za odpravo izjemnega stanja.

Praga, 26. januarija. V odseku deželnega zbora za posvetovanje o Vašatyjevem predlogu o osnovi najvišjega sodišča za dežele češke krone, so veleposestniki in nemški poslanci v posebnih izjavah pojasnili svoje stališče in izjavili, da odklanjajo odsekovo razpravljanje. Potem sta obe stranki odšli iz sobe, v kateri je bilo posvetovanje.

Zagreb, 25. januarija. Vlada bode še v tem zasedanju zahtevala potreben kredit, da se Hrvatska udeleži razstave v spomin tisočletnice ogerske države.

Pariz, 25. januarija. Pogajanja z Avstrijo zastran vinske carine se nadaljujejo.

Friedrichsruhe, 26. januarija. Knez Bismarek je z grofom Herbertom Bismarckom in zdravnikom Schweningerjem odpotoval mej ovacijami prebivalstva v Berlinu.

Berlin, 26. januarija. Ob jedni se je pripeljal knez Bismarek. Lokomotiva in dva vagona sta bila okrašena z vencii. Pri vходу je stal pri oknu Bismarek, pozdravili so ga princ Henrik in oficijelne osebe. Bismarek je bil videti zdrav in vesel. Na kolodvoru zbrana množica je klicala, ko je prišel knez Bismarek s princem Henrikom, burno „Hoch!“ in „Hurrah!“ Bismarek je bil vidno ganjen. Povsod, koder so se peljali, so sipali cvetlice in klicali „Hoch!“ prav do kraljevega gradu.

Vsak, ki poskusi večkrat premovano **želočno tinkturo** lokarja Piccolija v Ljubljani, se bode prepričal o njenem nepoprekljivem vplivu. Varujte se proti ponaredbam. Steklenica velja 10 kr. 584 7 10-4

Umrli so:

24. januarija. Marija Kramar, mestna uboga, 82 let, Karlovska cesa. 7, kap. — Janez Wohinc, vrtnar, 76 let, Zabajak 9, ostarelost.

V bolnišnici:

22. januarija. Anton Keršič, gostač, 74 let, naduha.
23. januarija. Janez Braton, gostač, 61 let, naduha.
24. januarija. Primož Slatner, gostač, 55 let, naduha. — Jurij Centa, gostač, 84 let, ostarelost.

Tuji.

24. januarija.

Pri **Storu**: Perko, oficijal c. in kr. oskrbovališča, iz Maribora. — Nulli, poročnik; Gamringer iz Pulja. — Švegelj, Miklavčič iz Žminja. — Dereani iz Zužemberka. — Ferjančič iz Zavraca. — Balzer iz Norimberka. — Vrankovič iz Braslovč. — Pollak, Wenzel, trgovca; Götzl, Tauber, potovalca, z Dunaja.

Pri **Maliču**: Dreifuss, koncip., iz Gradca. — Ostermann, šolski vodja, s Kočevske Reke. — Baron Boilon iz Bleda. — H. Brauchbar, Pfeifenberger, trgovca; Lauterstein, Angel, Bock, potovalci, z Dunaja. — Kalcher, potovalec, iz Brna. — Felbinger, potovalec, iz Celovca.

Pri **bavarskem dvoru**: Petrič in Jouke, krošnjarja, iz Kočevja.

Pri **avstrijskem caru**: Repič iz Vipave. — Ana Kastelic iz Novega Mesta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
25	7. u. zjut.	742.6	1.6	brezv.	oblačno	0.40
	2. u. pop.	741.7	4.8	sl. szap.	"	dež
	9. u. zveč.	741.3	2.4	"	"	"

Srednja temperatura 29 za 4.7° nad normalom

Stanarinske knjižice
za stranke
z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Vizitnice
priporoča
Katol. Tiskarna.

Stanje avstro-ogerske banke

dné 23. januarija 1894.

(Brzobjavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	
gld.	434.390.000 (—15.694.000)
Kovinski zaklad	278.483.000 (— 724.000)
Listnica	124.221.000 (—10.119.000)
Lombard	29.787.000 (— 2.498.000)
Davka prosta bančna rezerva	
gld.	75.956.000 (+17.365.000)
Državnih bankovcev je v prometu	
gld.	272.726.000 (+ 588.000)

Tovarniško zalogo šivalnih strojev in pristrojev za vozarenje ima

IVAN JAK

v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Centki zastoj in franko.

Velika zaloga vina.

Dominik Trojanšek,
veliki posestnik,
v Gorici, Via Municipio št. 8,

priporoča se posebno čast. duhovščini in drugim gospodom, ki želé imeti v resnici **zanesljivo** 598 16-10

dobro vino

belo in črno. Vsem naročiteljem vina zagotavljam najnižje cene in najboljše blago. Imam izvrstno „rebulo“ iz goriške okolice, posebno dobro istrijansko vino „teran“ in posebno izvrstno „refoško“ v steklenicah iz l. 1889.

Pokušnja pošilja se prosto.

Natorni istrijanski črni teran.

Prodajam na debelo in v steklenicah. Razpošiljam na vse kraje.

53 1

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš preljubljeni sin, oziroma brat, gospod

Makso Čadež,
dijak,

po dolgi in mučni bolezni, večkrat previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 18 letu svoje starosti, v nedeljo 21. t. m. mirno zaspal v Gospodu.

Predragega pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

V POLJANAH, dné 23. januarija 1894.

Helena Čadež, mati. — Janko, brat. — Ivanka, Jelica, Albina, sestre.

Dunajska borza.

Dné 26. januarija.		Dné 25. januarija.		4% srečke dunajske parobrodne družbe	
Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 15 kr.	Ogerska zlata renta 4%	117 gld. 60 kr.	Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	18 . 70 .
Srebrna renta 5%, 16% davka	87 . 95 .	Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 . 90 .	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 50 .
Zlata renta 4%, davka prosta	120 . 50 .	4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 . 25 .	Salmove srečke, 40 gld.	71 . — .
4% avstrijska kronina renta, 230 kron	97 . 50 .	5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	159 . 50 .	Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 . — .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1024 . — .	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196 . — .	Ljubljanske srečke	23 . 75 .
Kreditne akcije, 160 gld.	356 . — .	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 40 .	Akcije angio-avstrijske banke, 200 gld.	155 . 50 .
London, 10 funtov strl.	125 . 40 .	4% kranjsko deželno posojilo	97 . 60 .	Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2925	— . — .
Napoleonodor (20 fr.)	9 . 96 .	Kreditne srečke, 100 gld.	194 . 75 .	Akcije južne železnice, 200 gld sr.	109 . — .
Cesarski cekini	5 . 91 .	St. Genois srečke, 40 gld	70 . — .	Papirnih rubečev 100	136 . — .
Nemških mark 100	61 . 27 1/2				

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wallzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.